

Ljubljana, 7. februarja 1923.

Izhaja 7., 15., 22. in 30. v mesecu

Protestni shodi

so se vršili 4. februarja t. l. v Trbovljah, Hrastniku, Kočevju, Velenju Rajhenburgu, Hudi jami, Zabukovci, Holmecu in Krmelju.

V zgoraj navedenih industrijskih revirjih so se vršili protestni shodi, katerim je prisostvovalo nad 10.000 delavcev in delavk.

Na vseh shodih so bile enoglasno sprejete sledeče resolucije, katere so bile poslani pokrajinski upravi za Slovenijo v Ljubljani in pa ministrskemu predsedstvu v Beograd.

Resolucija:

Na javnem delavskem shodu zbrano delavstvo je po poročilu referenta konstatiralo, da

1. že nad 2 leti divja najhujša ofenziva kapitala, ki ima namen odvzeti delavskemu razredu še tisto malo pravic, katere si je proletarijat s težkim bojem v zadnjih desetletjih priboril z velikimi žrtvami. Nenasitni kapitalistični pohlep po dobičku hoče že itak neznojni položaj delavstva še poslabšati in delavstvo pognati v še večji glad in pomanjkanje.

2. Ofenziva kapitala se javlja v sledečem:

a) Odprava 8-urnega delavnika v manjših podjetjih;

b) neizvrševanje in neizpolnjevanje zakona o zaščiti delavcev;

c) poskusi s pravilnikom o izvedbi zakona o zaščiti delavcev omejitvi pravic, ki jih ta zakon delavstvu garantira;

d) z uredbami in zakoni, ki omejujejo in otežkočujejo združevanje delavstva v obrambene strokovne organizacije;

e) s stanovanjsko naredbo, ki dovoli brezprimerno izkoriščanje delavstva, brez ozira na eksistenčni minimum;

f) z uvedbo davka na delo;

g) s preganjanjem delavskih zaupnikov in funkcionarjev strokovnih organizacij, katerim se preprečuje boriti se proti izkoriščanju delavstva na gospodarskem in socialnem polju.

Delavstvo izjavlja, da se bo potom svojih organizacij najenergičneje borilo za svoje pravice in

zahteva:

1. Da državne oblasti prisilijo delodajalce, da bodo spoštovali tudi one zakone, ki vsaj nekoliko ščitijo delavce pred prehitrim propadanjem vsled gladi in pomanjkanja.

2. Posredovalnice za delo, inspekcije dela naj se postavijo pod kontrolo de-

lavskih strokovnih organizacij, katerim se naj da pravica, da bodo mogle delodajalce prisiliti, da se bodo držali predpisov delavskih zaščitnih zakonov. Delavskim strokovnim organizacijam naj se omogoči dejanska kontrola nad produkcijo;

3. Osemurni delavnik naj se izvede v vseh obratih brez izjeme. Mladotnim delavcem in ženskam naj se nočno delo sploh prepove. Delo vajencev se mora plačati.

4. Ukine naj se davek na delo, ki se pobira v obliki osebne dohodnine.

5. Volitve v delavsko zbornico in druge delavske institute naj se takoj razpišejo.

6. V vseh državnih in privatnih podjetjih cele države je treba dognati eksistenčni minimum in določiti tarife, ki se bodo spreminjale po indeksu.

7. Da se takoj prične z zidanjem delavskih stanovanj in dečjih domov.

8. Da se takoj ukinejo protidelavske odredbe političnih oblasti in vsi protidelavski zakoni, ki omejujejo pravico do koalicijske, svobode govora, tiska in štrajka.

9. Da se podjetniki prisilijo na povračilo cele škode, ki je delavstvu nastala vsled neizpolnjevanja delavskih zaščitnih zakonov.

10. Da se v bodoče na vse konferenice na katerih se razpravlja o delavskih interesih, pozove zastopnik proletarskih strokovnih organizacij. Zastopnike delavskih zbornic delavci ne priznavajo za svoje zastopnike, dokler jih ni volilo.

Shod poziva celokupno delavstvo Jugoslavije, da se združi v enotno strokovno fronto v svrhu obrambe svojih pravic pred ofenzivo kapitala.

Samo če se bo celokupno delavstvo ne glede na katerokoli naziranje združilo v enotno strokovno fronto, bo mogoče ubraniti se grozečega osiromašenja, brezposelnosti in lakote, ki preti delavskemu razredu.

Shod pozdravlja stankujoče sodruge v Brodu, Subotici, Zemunu, kakor tudi vse ostalo razredno - zavedno delavstvo celega sveta, ki stoji v boju proti kapitalu, posebno nemški in francoski proletarijat Poruhrja.

Živela enotna proletarska fronta!

Živele neodvisne strokovne organizacije.

Resolucija:

Na javnem shodu zbrano delavstvo najodločneje protestira proti protizakonitemu postopanju Pokrajinske Uprave za Slovenijo, ki se vmešava v privatna in javna podjetja, katerim zaukazuje, da se tam po zakonu o zaščiti delavcev izvoljene zaupnike preganja, prestavlja in odpušča. To je najhujša zloraba politične oblasti, ki jo imamo dosedaj zaznamovati. Tako postopanje je povsem protizakonito. Ponovno se je to že zgodilo v raznih podjetjih. Pokrajinska Uprava za Slovenijo je sedaj zaukazala, da mora Obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani iz službenih ozirov prenesti strojevodjo Marcel Žorga v kurilnico v Sisak od koder se je komaj vrnil po dveletnem prognanstvu in je živel ločen od svoje družine.

Ker so na ta način vsi železničarji izpostavljeni takemu preganjanju, na shodu zbrano delavstvo najodločneje protestira proti takemu preganjanju strojevodje Marcel Žorga od strani Pokrajinske Uprave za Slovenijo. Tako postopanje je že samo na sebi nečloveško in povsem protizakonito.

Na shodu zbrano delavstvo obžaluje, da Obratno ravnateljstvo južne železnice ne najde dovolj energije, da take ukaze zavrne, ki gredo za tem, da se kaki osebi na ljubo in zabavo preganja železničarske zaupnike na tak povsem protizakoniti in zahrbtni način na račun obratnega ravnateljstva južne železnice.

Na shodu zbrani najodločneje zahtevajo, da to premostitev, ki je bila nasilnim potom zahtevana od Pokrajinske Uprave za Slovenijo Obratno ravnateljstvo južne železnice takoj prekliche že iz tega razloga, ker je gori imenovani družinski oče in v Sisku sploh ni mogoče dobiti nobenega stanovanja in ker je ta slučaj načelnega značaja za vse železničarje.

Naproša se delavsko zbornico za Slovenijo, da ga zaščiti ter povzame korake, da v bodoče tako preganjanje delavskih zaupnikov izostane.

V nasprotnem slučaju bode celokupno delavstvo primorano poseči po samoobrambi.

Shode v Zagorju in Litiji, sklicane z istim dnevnim redom, je litijsko okr. glavarstvo prepovedalo brez navedbe vzroka. Pritožba je vložena.

Igor Somrak:

Osem ur.

V mračni tvornici kolesa nam brné osem ur!

Vrtoglavi stroji v enomer rjové.

Večnost!

Skozi okna roga se pomlad kipeča, osem ur, da še bolj zoži se naša mrka ječa.

Večnost,

mučiti se v rovu, kjer vlada tma prokleta, osem ur!

Še čebela v vedrem pije med iz cveta.

Večnost,

osem ur v rokah zemlje pretavati,

osem ur!

v temi, med gomilami, preplavati.

Osem ur!

To bilo je, za kar se proletarijat

je večno

bil boril, zahteval tisočkrat:

osem ur!

In še komaj zmago smo dobili,

ko večnost

v osem uri so bili uklenili,

že bi radi še nam to odvzeli,

v večnost

daljšo kot je ta nas spet zakleli.

Ne! Večno

nam ne bo prokletstvo. A prokleti

celo večnost

vi, ki mislite nam to odvzeti!

Državna konferenca neodvisnih strokovnih organizacij, katero je sklical centralni medjusavezni sindikalni odbor v Beogradu, se je vršila 27., 28. in 29. januarja 1923 v Beogradu. Navzočih je bilo nad 120 delegatov iz cele Jugoslavije. Iz Slovenije so konferenci prisostvovali 4 sodrugi.

V prihodnji številki, ki izide 15. februarja, bomo pričeli objavljati sklepe te važne konference, ki je po 2 letih preganjanja, zopet postavila trdne temelje, na katerih bo razredno zaveden proletarijat Jugoslavije, vstvarjal svoje neodvisne strokovne organizacije, za obrambo svojih pravic pred vedno hujšo ofenzivo kapitala.

Štrajk kovinarjev v Brodu na Savi je brezuspešno moral končati, ker so zastopniki glavnega radniškega Saveza (Socijalpatrijotje), ki so med štrajkom organizirali štrajk-breherje, izdali kovinarje. Da svoje izdajalstvo prikrijejo, objavljajo po svojem časopisju lažnjiva poročila, ki imajo namen varati proletarijat. (O poteku stavke bomo še poročali, ko dobimo obširnejše poročilo.)

Draginja.

Nagli padec dinarja izzivlja v vrstah delavskih množic vedno hujše posledice. Delavske mezde so ostale iste, kot so bile pred šestimi meseci, cene življenjskih potrebščin pa neprestano naraščajo, tako da je delavstvo že nekaj mesecev sem prilerajšano za več kot 30 odstotkov. Upoštevati moramo tudi dejstvo, da je draginja pričela naraščati sedaj v dobi mrtve sezone, ko so vsled neugodnih vremenskih prilik ustavljena skoraj vsa dela v stavbinski, poljedelski in še drugih strokah. Brezposelnost se pojavlja celo v onih strokah, kjer se človek ne bi nadejal. Desettisoče delavskih družin je ostalo brez zaslužka, desetisoči se nahajajo v obupnem položaju, a draginja vedno hujša...

Medtem pa, ko široke plasti delovnega ljudstva vsaki dan hujše stradajo, ko padajo dan na dan v vedno neznošnejšo bedo — se razvija pri nas vedno večja špekulacija. Špekulira se z vsem, špekulira se z življenjem najširših delavskih mas. Na eni strani narašča množica gladnih in nagih, na drugi strani bogatijo čez noč posamezniki. Vlada se briga samo za predstoječe volitve, strašne pojave gladovanja jo ne interesirajo. Vlada ne podvzame nikakih korakov, da omeji špekulantom odiranje ljudskih množic, ona se ne briga, da bi našla delo brezposelnim, ona se ne zmeni za podpiranje brezposelnih. Delavstvu pa zabranjuje, da bi se potom svojih strokovnih in političnih organizacij samo pomagalo.

V drugih državah se vlade vsaj malo potrudijo, da ublažijo neznošne pogoje razmere. V Švici daje n. pr. vlada brezposelnim podporo v višini dve tretinskega dnevnega zaslužka. Največji del teh stroškov nosijo delodajalci. V času mrtve sezone, vlada prične z raznimi javnimi gradnjami, da zaposli brezposelne. V vseh evropskih državah se vlade trudijo, da z državno

pomočjo in potom posebne zakonodaje olajšajo posledice industrijskih kriz. Delavskim organizacijam je dovoljena popolna svoboda razvijanja njihovih organizacij, delavske gospodarske organizacije so oproščene raznih davkov.

Pri nas pa je vlada samo izvrševalni odbor kapitalističnega razreda, izvrševalni odbor mednarodnih izkoriščevalcev proletarijata. Če kapitalisti želijo, se brez zakonske podlage spreminjajo delav. zaščitni zakoni. Če kapitalist želi, se mu stavi na razpolago tudi oboroženo silo, da prisili delavstvo na delo, da ščiti kapitalistično krivično izkoriščevanje. Če kapitalist želi, se zapirajo in izganjajo delavci; najmanjša želja kapitalista, je vladi ukaz. Vlado tvorijo nastavljenici kapitala — plača jo pa proletarski razred.

Vse institucije, ki naj bi ščitile delavstvo je dala vlada v roke kapitalistov. Inspekcije dela, borza dela, bolnišnice, nezgodne in pokojninske zavode delavske zbornice, skratka vse delavske zaščitne institucije imajo v rokah kapitalisti in njihovi privrženci in da jih upravljajo na škodo delavstva, je danes poznano vsakemu, ki ima opraviti z njimi.

Proletarijat, ki je v teku dveh let bil brez vsake zaščite, pa tudi brez orožja (organizacije), da bi se mogel sam braniti pred ofenzivo kapitala, je končno le uspel, da vstvarja ponovno svoje strokovne organizacije, da organizira obrambo svojih interesov. Vsled nesrečne razcepljenosti strokovnih organizacij, moč delavskega razreda še ni prišla do popolne veljave. **Zato je nujna, neodložljiva potreba, da pride do enotne strokovne fronte razredno zavednega proletarijata in če ni mogoče doseči takoj organizacijsko jedinstvo bomo morali pač skušati doseči akcijsko jedinstvo celokupnega delavskega razreda, ker le skupen enoten nastop more biti uspešen.**

vagonov posamezne dele, katere je on državi za drag denar prodajal.

Vkljub vsemu izzivanju s strani žandarmerije, katero je ravnatelj Donat podplačal, se ni kalil red in mir in stavka je do zadnjega dne (30. jan.) v redu in disciplini trajala. Celokupno delavstvo cele Jugoslavije je podpiralo stavkujoče kovinarje, da se je mogla stavkujočim dati redna podpora. Štrajk bi bil brez dvoma uspešen, da ni prišel znani Bračinac, ki je pregovoril 150 kovinarjev, da naj sprejmejo delo v akordu. Bellé, Bračinac in kompanija je državne oblasti nalagala, da bo 30. januarja izbruhnila generalna stavka v Jugoslaviji, ki bo obenem pričetek revolucije in nasvetovala, da naj se izžene vse delavske zaupnike. Vojaštvo v Brodu je stalo v pripravnosti, delavski zaupniki so bili izgnani, med njimi tudi sodrug Miodrag Manojlović, zastopnik kovinarske organizacije iz Beograda.

Vkljub vsem zaprekam je centralnemu pododboru Saveza metalških radnika uspelo, da je za 30. januarja

ših vprašanj strokovne taktike, sodelovanje v vseh vsakodnevnih bojih, sposobnost te boje izkoristiti z ozirom na naše končne cilje in pa sposobnost te boje spraviti v sklad s splošnim strokovnim bojem za zmago proletarske stvari.

7. Vsakdanje življenje nam kaže, da mora biti podlaga za uspešno širjenje vpliva neodvisnih strokovnih organizacij ekonomsko - gospodarska borba. Vprašanje mezd, tarifnih pogodb, delavskega nezgodnega zavarovanja, brezposelnosti, ženskega dela in dela mladoletnih, vprašanje socialnega zavarovanja, higijenskih pogojev v delavnici, draginje, stanovanjsko vprašanje, davčna in finančna politika države, vprašanje organizacije vojske in vojnih avantur, pa še druga vprašanja, ki so v kausalni zvezi s strokovnim gibanjem proletarijata, vse to mora biti material za socialistično izobrazbo in za organiziranje proletarskih množic. Socialistično izobrazbo — to dušo našega boja — moramo smatrati kot našo prvo dolžnost, ker socializem kot

prisilil delodajalce, da so prišli na pogajanja. Ravnatelj tvornice je pripeljal na pogajanja tudi soc. dem. župana Bublča in izjavil, da se pogaja samo, če bo navzoč tudi prijatelj Bračinca Bublč. Bublč je ostal na pogajanju četudi je sam zastopnik ministrstva protestiral proti temu. **Med pogajanjem je pripeljal Bublč v sobo 6 štrajkberjerjev iz Bračinaceve organizacije, ki so izjavili, da so zadovoljni s pogoji dela, katere predlaga ravnatelj in da so proti štrajku.** Zastopnik ministrstva jih je vprašal, če so bili pričetkom štrajka organizirani, če so z drugimi kovinarji stopili v stavko in če so do-

bivali stavkovno podporo? Na ta vprašanja Bračinčevi štrajkberjerji niso odgovorili in so odšli.

Tako je po krivdi glavnega radničnega Saveza, h katerem pripadajo tudi naše slovenske organizacije pri Strokovni komisiji (»Delavec«), brezuspešno moral končati 42 dnevni štrajk kovinarjev, ker so kovinarje izdali Bračinac, Bublč in kompanija.

»Delavec« od 3. februarja je prinesel lažljivo poročilo o končani stavki, v kateri hoče zvaliti krivdo neuspelega štrajka na Centralni pododbor v Beogradu. Posnema pač lopove, ki kradejo potem pa kričijo: »Drži ga, drži ga!«

Proč z nasiljem!

Kapitalistični družabni red je v razkroju. Kapitalistični sistem produkcije buržuazna načela človeške družbe doživljajo velikanski krah in vsa ta dejstva, ki se jasno zrcalijo v obupni zbežanosti kapitalističnega razreda, nam pričajo, da je kapitalistični razred nesposoben, da bi mogel krizo, v kateri se nahaja danes celi svet, odpraviti, da bi mogel bankrotno gospodarstvo spraviti zopet v ravnotežje.

Kapitalistični razred je spoznal svojo nesposobnost, zato se v bojznosti za svoj dosedanj privilegirani položaj oprijemlje skrajnega sredstva — sile, nasilja, protizakonitosti, skratka terorja. Teror je materialna sila, a z materialno silo ni mogoče trajno zadrževati zmagonosen pohod ideje. Zgodovina človeške družbe dokazuje, da je ideja vedno zmagala nad silo in tudi danes se kapitalistični družabni red s silo ne bo mogel vzdržati, ker so temelji kapitalistične družbe gnili, ker sistem kapitalistične produkcije nujno vodi k neizbežnemu polomu, k neizbežnemu bankrotu.

Vkljub naši trdni zavesti, vkljub našemu neomajanemu prepričanju, da je polom kapitalistične družbe nujna, neizbežna posledica kapitalističnega načina produkcije in da tudi teror nad rastočo idejo človečanstva, nad idejo socializma ne bo preprečil končne zmage socializma, moramo vendar zavzeti naše stališče proti naraščajočemu terorju, posebno ker zadnji teroristični nastopi jugofašistov kažejo, da se bližamo opasni dobi meščanske vojne, ki bo imela lahko nedogledne posledice.

Med kapitalisti se vrši hud boj za vlado. Kdo bo vladal, kdo bo razpolagal z državno kaso, komu bodo služile državne institucije, koga bo podpirala

vojska, žandarmerija. Okolu tega vprašanja se bje boj, skriva se pa za nacionalistične imperalistične parole. Poleg vojske, žandarmerije oborožujejo vladne stranke še posebne tolpe, ki naj z orožjem v roki poskušajo zatreti vsako gibanje, ki bi ogrožalo interese one buržuazne stranke, ki finansira te tolpe.

Na celjske dogodke je treba zreti s tega stališča. Tudi v Ljubljani so poskusili jugofašisti svojo silo, rabili so nož. V Zagrebu je prišlo do celih bitk in na obeh straneh so padle žrtve.

Na drugi strani pa imajo te oborožene tolpe še drugo važnejšo nalogo — razbiti imajo po vzgledu italijanskih fašistov delavsko gibanje, razdehati delavske gospodarske in kulturne institucije, skratka z nožem in revolverjem, pod krinko nacionalizma, vršiti teror nad delavskim razredom v svrhu obrambe kapitalističnih privilegij. Da je ta naša trditev točna nam kaže dejstvo, da vlada ne nastopa proti tem teroristom tako, kot bi po obstoječih zakonskih predpisih morala nastopati.

V Celju so bili delavci napadeni vpricho orožništva, ki ni ganilo z mezinem, da bi ščitilo osebno varnost napadenih. Jugofašisti so streljali po ulicah z revolverji, orožništvo jih ni prišlo, ni vprašalo niti za orožni list. Naša trditev, da vlada naše jugofašiste podpira je torej dovolj utemeljena.

Ker vlada noče skrbeti sama za javno varnost ljudstva in ker dosedaj ni podvzela nikakih korakov, da bi teroristične nastope jugofašistov preprečila izjavljamo, da bomo za svojo varnost sami poskrbeli in organizirali svojo obrambo.

Sodruge pa pozivljamo, da se po nepotrebem ne puste izzivati in da naj ohranijo mirno kri. Pripravljajo pa naj se, da bodo vsak napad lahko odbili.

Razredno zavednim ženam.

Kakor neugnan vihar pretresajo meščanski (kapitalistični) spori človeško družbo in jej kažejo v jarki luči vse njene blodnje in zmote. Tja v dan, brez odgovornega čustva za blagor skupnosti, brez usmiljenja za trpljenje milijonov ljudi in brez razumevanja za kulturno povzdigo najširših plasti ljudstva, ampak samo za nasičenje lastnih malenkostnih želj, je živela večina ljudi. Hrepenenje po neoviranem uživanju je bila gonilna sila. Najostudnejša sebičnost je označevala človeško dejanje.

znanost je že zdavnaj prekoračil okvire abstraktnih diskuzij. Socializem se danes postavlja pred delavski razred že kot vprašanje prakse in sklepa, ker mi vse vemo in v to smo trdno prepričani, da se kapitalistični družabni red more zamenjati le z socialističnim družabnim redom.

8. Vsi pristaši nepomirljivega razrednega boja, pod nobenim pogojem ne smejo ostati izven organizacij in da samo od zunaj vplivajo na delavstvo. Naša naloga je, da vstrajno in sistematično delamo v organizacijah, da delavski množici dajemo vzgled, praktičen primer borbenega duha, samopremagovanja in pripravljenosti, za našo veliko proletarsko stvar, žrtvovati vse. Potrebno je voditi vztrajno, sistematično propagando med delavstvom, da jih pridobimo za pristaše nepomirljivega razrednega boja in da jih kot take vpeljemo v mednarodno jednoto proletarcev vseh dežel, ki se borijo za osvoboditev proletarijata celega sveta in stoji na stališču nepomirljivega razrednega boja. Pristaši take naše

Taka življenska načela vodijo k najumazanejši konkurenciji med posedujočimi sloji in silovit boj za čimvečji dobiček se je izkresal v mednarodnem kapitalu.

Posledice tega nebrzdanega boja nosimo danes vsi. In tem hujše so te posledice za nas, ker smo razcepljeni in se grizemo med seboj. Ali ne smemo misliti, da bo kedaj samoposebi bolje, da postanejo iz profitažnejnih kapitalistov menihi, ki se bodo zadovoljili s sladkimi koreninami in pretegnenimi kobili-

borbe morajo izkoristiti vse strokovne seje, konference in kongrese, da se naša borba postavi proti vsaki razredni kolaboraciji (sodelovanju), da se naš boj postavi proti vsakemu poskusu, ki bi mogel naš pokret spraviti s tira nepomirljivega razrednega boja. Vsi naši funkcionarji in mi vsi, ki delamo na obnavljanju in čim boljši izvedbi našega strokovnega pokreta, bomo pridobili mase, in postavili strokovne organizacije na najboljšo podlago, če bomo vedno stali na čelu borbe v prvih vrstah delavskih mas. To pa ne pomeni, da moramo mase pozivati vedno na napad, to ne pomeni, da moramo stati na stališču, da je ofenziva vedno in v vseh prilikah pravilna. Pristaši in voditelji nepomirljivega razrednega boja morajo biti vzgled ne samo v prepričanju, da se edino potom nepomirljivega razrednega boja more priti do cilja, ampak morajo biti tudi primer vstrajnosti, uvidevnosti in hladnokrvnosti.

9. Cela tajnost našega uspešnega dela je v tem, da vsako akcijo po na-

Konec štrajka v Brodu na Savi.

(Izdajalci: Glavni Radnički Savez.)

Brod na Savi, 1. II. 1923.

Po 42 dnevni ljuti borbi, se je ravnatelju Donatu, s pomočjo soc. dem. župana Bublča in strokovnega birokrata Bračinca, posrečilo streti štrajk kovinarjev. Centralni pododbor Saveza metalških (kovinarskih) delavcev je takoj ob pričetku štrajka obvestil ministra za socialno politiko o vzrokih stavke in prosil ministra da intervencira.

Ministrstvo je poslalo sicer svojega inspektorja v Brod, ki je konstatiral, da so zahteve delavstva upravičene in da je vodstvo tovarne krivo, da delavstvo ne more sprejeti akordnega dela, ker mu vodstvo tovarne ne stavi na razpolago dovolj orodja in materiala, ni pa upal inspektor tovarnarja prisiliti, da svojo neupravičeno zahtevo po obveznem akordnem delu prekličie. Tudi ni ministrstvo ničesar podvzelo, da pokličie na odgovor podjetnika, ki je delavstvo silil, da kradejo od državnih

Podlistek.

Akcijski program in taktika neodvisnih strokovnih organizacij.

(Predlog izvrševalnega odbora centralnega medjusaveznega odbora Jugoslavije za državno [zemaljsko] konferenco.)

(Nadaljevanje.)

§ 2. Metode in sredstva boja.

6. Avantgarda nepomirljivega razrednega boja se ne sme niti za trenutek ločiti od mase, od njenega boja za vsakdanje potrebe in nade. Delati moramo na podlagi vsakdanjih borb, katere vodijo delavske mase v obrambo svojih interesov. Ne smemo prezirati in zavzeti oholo stališče napram vsakdanjim potrebam članov strokovnih organizacij, ker bi nas tako stališče masam odtujilo in bi se tako vse vezi med organizacijo in delavskimi množicami pretrgale. Zato je eno najvažnej-

eam, češ, tako gorje je prišlo deloma po naši krivdi nad človeštvo in zato ne bomo nič več izžemali ljudi in iskali dobička, ne bomo več lastili si sadove tujeja truda, nego bomo delali sami. Ne, tako ne bo! Konkurenčni boj se bo nadaljeval prav tako kakor prej in bo uničeval neposredujoče razrede slej ko prej. Kapitalizem se zмени za moralne pridige prav toliko kakor tat za izpovednico. Delavski razred bo po vseh teh sporih prav tako tlačjen kakor prej. Le če se strne v krepkejšo armado, le če zanese idejo o osvoboditvi iz kapitalističnega in imperialističnega jarma med vse svoje vrstnike, le tedaj sme upati na lepšo bodočnost. Pri tem velepomembnem delu proletarijata pa ne sme manjkati delavskih žen, ki so bile doslej — zlasti na Slovenskem — vse premalo delavne za svoje in s tem za proletarske pravice. Razredno - zavedna žena mora med vrste razredno-zavednega delavstva in z roko v roki se mora boriti za svoj razred, kajti zmaga proletarijata je zmaga njena in osvoboditev iz gnjeta kuhinje, povišanje v dostojanstvo človeka.

Dan na dan vabi razredno - zaveden proletarijat proletarsko ženstvo, da se strne v organizirane vrste proletarijata, da povzdigne svoj glas, svoj vpliv, da zakliče glasno izkoriščevalcem njenežga ženstva in njenega človeškega dostojanstva grmeči veto. Dan na dan Vas bodri razredno - zavedni proletarijat in Vas kliče v boj za lepšo bodočnost svojjo in Vaših otrok. Ali so kaj zalegli ti klici, ti pozivi, to bodrenje? Socijalizem Vas zove, proletarske žene, ali se mu odzivaste? Koliko vas je, ki se mu odzivaste? Koliko vas je, ki se bojite tega klicati, ki mislite, da je socijalizem strah, a kapitalizem dobrotnik.

Ali ste mislile kedaj, proletarske žene, priklenjene na neprestano delo, pomanjkanje, zabave ne poznajoče, zakaj se godi kapitalističnim ženam tako dobro. Njih, teh žen kapitalistov, se ne tiče draginja. Kaj je njim, če je krompir dražji, če je sladkor 100 K, če je kruh 50 K? Vaši možje in Vi boste že delali, da bo dobiček zato večji in tako se ta draginja ne bo poznala pri njih. Ali ste pomišljale kedaj o vzrokih draginje, in kje tiče? Razmišljale ste kedaj, zakaj nimate nobenih političnih pravic, ve, matere naroda? Ali Vam ni nikdar prišlo na misel, zakaj ima nekaj tisoč ljudi najbrezskrbnejše življenje, a milijoni in milijoni životarijo v pomanjkanju in duševni temi? Da poznate zdravilo zoper to — samopomoč, organizacijo, strnjene vrste proletarijata mož in žen, to Vam je znano, proletarske žene in zato sezite po tem zdravilu. Organizirajte se, bodite enakopravne sodružice, enakomisleče v borbi za človečanske pravice.

Podržavljenje južne železnice.

V nedeljo, dne 2. t. m. se je vršila v Ljubljani konferenca, na kateri je bilo navzočih 80 izvoljenih članov in namestnikov personalne komisije in zastopnikov provizijskega sklada za delavce. Na konferenci navzoči so se bavili z vprašanjem podržavljenja juž. ž. Pri tej priliki se je ugotovilo, da so južni železničarji od prevrata sem izgubili

Zakaj je prišla strahotna vojna? Koliko ljudi si stavi to vprašanje, a odgovora ne vedo. Koliko mater se muči dan in noč, da razreši skrivnost, ki je pognala njihove sinove v boj in smrt. Koliko žen je trepetalo in še trepeče, ker jim je vzela vojna možje. Odgovor na vprašanje — zakaj so tekle reke krvi — ni lahak in težko razumljiv onim, ki so živeli do vojne v otročji nednosti vsega, kar ni ravno neposredno zadevalo njihovo lastno osebo. Brezdvomno je in vsem jasno, da je krivec vsega tega strašnega človeškega klanja kapitalizem in imperijalizem, pošasti, ki goltla človeštvo v brezdanjo propast, ki sta goltali možje, sinove in očete na boljšičih v nenasično grlo. Da bi bilo delovno ljudstvo bolj strnjeno in se krepkeje oklenilo socijalizma, morda bi ne doživeli teh grozot. Spoznanje vzrokov velikih dogodkov pa ne pride samo od sebe, ne pride čez noč. To spoznanje črpa delavstvo iz svojih listov. Delavske žene so se pa doslej brigale vse premalo za delavsko časopisje, ljubše jim je bilo časopisje, ki je poročalo vsak dan o novih umorih, tatvinah, pustolovščinah tega in onega, ali te in one. Premalo resnosti je bilo v proletarskih ženah, zato so jim vsi sedanji dogodki nerazumljivi in sedanje trpljenje, ki je pač za vse enako bridko, sprejemajo za vnaprej določeno usodo, kateri niso mogli ubežati. Ali tako naziranje je popolnoma napačno. Vse, karkoli se godi na svetu, je delo ljudi, nobena nepoznana, višja sila se ne vtika v potek zgodovine človeštva. In zgodovino človeštva, to se pravi, njegov dobrobit in njegovo trpljenje, njegov napredek in njegovo zaostalost pa določijo oni razred, ki je najmočnejši, da lahko vsili drugim svojo voljo. Ali če hoče ta razred doseči, kar je v njegovo korist, mora biti organiziran, mora delati tako, kakor bi bili vsi skupaj eden. Delavski razred je pač po številu največji, najsilnejši. Ali vse delavstvo še ni združeno v celoto, ni še organizirano v armadi, ni še ena volja in ena misel. Zato je moč, ki se roga tej veliki neorganizirani armadi, sedaj v peščici izkoriščevalcev, ki so že eno telo in ena misel, in zato trpljenje in pomanjkanje ušeteti. Kadar pa bo delavstvo edino v svojem stremljenju, takrat bo odločujoči faktor v zgodovini človeštva. To je cilj, za katerega mora delati vsak proletarec, vsaka proletarka. Kajti, dokler ne bodo tudi delavske žene organizirane v tej armadi, tako dolgo ne bo uspehov.

Zato, proletarske žene, bodite razredno - zavedne in stopajte nogo ob nogi z razredno - zavednimi možmi. V naše vrste vse, v neodvisne strokovne organizacije, ki se bore za brezpogojno enakopravnost žene. Po »Enakosti«.

veliko svojih socialnih pravic, katere so tekom desetletij priborili in sicer: delavske odbore, personalno komisijo, bolniško blagajno, zavarovalnico zoper nezgode, pokojninske fondе, osemurni delavnik.

Mesto dosedanjih socialnih institucij, so stopile druge, ki pa so mnogo slabše, zlasti radi tega, ker so prišle

moč imajo, tim večji pritisk lahko izvajajo na kapital.

Pod neposredno akcijo razumemo vse vrste neposrednega pritiska od strani delavstva na kapitalistični razred: štrajki, bojkoti, demonstracije, prevzemanje podjetij, preprečevanje izvoza produktov iz podjetja in še druge akcije (dejanje), ki izvirajo iz nepomirljivega razrednega boja in katere vodijo delavski razred k uničenju kapitalističnega izkoriščanja.

11. Vse oblike neposredne akcije ni mogoče naštet, ker se te oblike lahko spremenijo pri vsakem resnejšem spopadu. Merodajno pa je, da morejo le akcije množic, brez ozira na njihovo obliko, računati na uspeh. Važnost neposredne akcije je v tem, ker vodi poedine delavske grupe v enotno borbo, ker jih neposredna akcija združuje. Enotnost in strnjene delavskih množic se doseže le v času boja in to je eno najvažnejših predpogojev za zmago delavstva nad kapitalizmom.

12. Upoštevati moramo dejstvo, da delodajalci vedno izvajajo neposredno

v roke delodajalcev in so izgubile delavsko samopravo. Zakon za zaščito države in druge odredbe so vzele železničarjem svobodo združevanja in zborovanja ter pravico štrajka, skratka: Južni železničarji so danes izročeni najhujšemu in brezobzirnemu izkoriščanju, so brez socialne zaščite in brez koalicijske pravice.

Sedaj se nahajajo železničarji v veliko slabšem položaju nego so se nahajali ob preobratu. Posebno se opaža, da se izigrava imenovanje in stalno nameščenje osebja. Mesto, da bi se vršilo napredovanje in uvrstitev po službeni starosti, se je uvedla protekcija. Uprava juž. žel. sabotira zakon o zaščiti delavcev in je uvedla zopet 24 urno službo, kar pomeni uvedbo 12 urnega delavnika. Odpravila je personalno komisijo in uvedla disciplinarno komisijo, odpravila je delavske odbore, ne priznava po zakonu o zaščiti delavcev izvoljenih zastopnikov, tako, da so južni železničarji brez vsakih zastopnikov, ki bi lahko njihove interese zastopali.

Konferenca južnih železničarjev konstatira, da se je od prevrata sem ne samo socialni položaj juž. žel. poslabšal, temveč tudi gmotni in da uprava juž. ž. umetno znižuje plače uslužbencem. Konferenca zahteva, da se vse dosedaj storjene krivice poravnajo. Draginjske doklade odtegnjene vsled davka, se morajo izplačati. Vsemu nameščenemu osebju se naj izplača vsa stanarina od dne, ko je bila ukinjena do današnjega dne. Manjkala je vsaka podlaga za ukinjenje stanarine v prečanskih zemljah. Zgodilo se je to popolnoma protizakonito in samovoljno. V Srbiji se stanarina še zmiraj izplačuje in sicer 20 odstotkov od plače. Pri nas je bila stanarina zakonito uvedena na podlagi pragmatike in sicer od 35 odstotkov do 70 odstotkov od plače.

Nameščeno osebje naj se pomakne v isti napredovalni razred, v katerega spada. To pa radi tega, ker je bila uvedena preureditev kronske plače v dinarske na škodo nameščenega osebja. Mesto, da bi osebje napredovalo, se je ta preureditev tako izvedla, da je izgubila po enega, do dva napredovalna razreda.

Nočne doklade se še vedno izplačujejo v kronah (eno krono za noč!).

Službeno obleko je redno podeliti osebju; za vse, dosedaj ne sprejete službene obleke se ima dati osebju primeren odškodnina.

Na postaji Sisak je uvesti 25 odstotno povišanje vseh prejemkov vsled slabe vode, kakor je to bilo prej.

Draginjske doklade je uvrstiti v plače.

Stanarino in draginjske doklade je uračunati v penzijski sklad, kakor je bilo to prej urejeno. Vse osebje, ki se dve leti uporablja na sistemiziranih mestih, se ga ima stalno namestiti.

Vse osebje je uvrstiti po redu službenih let, tako, da je vsako preskakanje nemogoče. Uvrstiti ga je po seznamu z dnem, ko se je izvršil pristop k bolniški blagajni.

Zakonito ureditev službe je izvesti v smislu osemurnega delavnika. Za strojno in vlakospremno osebje znaša to 208 ur mesečno ali 28 odstotkov službe, 22 odstotkov počitka izven doma in 50 odstotkov počitka v domicilni postaji.

akcijo in ne razmišljajo mnogo. Oni se v boju proti proletarijatu poslužujejo vseh sredstev, ne plašijo se pred ničem.

Z oboroženo silo udušujejo štrajke, delavske organizacije razpuščajo, zapirajo in ubijajo voditelje delavskega gibanja, izganjajo jih, militarizirajo obrate, izpori (ausšperung), znižavajo plače, podaljšujejo delavni čas itd., vse to je neposredna akcija delodajalcev proti proletarijatu.

13. Delavstvo se ne sme v nobenem slučaju omejiti na posamezno obliko borbe. Vporabiti se morajo v vsakem slučaju take metode, taka sredstva, ki nam dajejo največ upanja na uspeh.

§ 4. Stroke in industrijske zveze.

14. Važna naloga naših strokovnih organizacij je, da se pregrupirajo tako, da iz organizacij posameznih strok napravimo industrijske zveze. Zadnja leta so nam jasno pokazala vse nedostatke in vso slabost strokovnih organizacij, ki so organizirane po prin-

Vsako čezurno delo se ima plačati z najmanj 50 odstotnim poviškom, kakor je to v zakonu o zaščiti delavcev predvideno.

Takojšnji razpisanje in izvedbo volitev za personalno komisijo in delavske odbore, ki so do prevrata zakonito obstojali.

Pri naložitvi glob, ki presegajo 1 odstotek plače, ima osebje pravico zahtevati zastopstvo personalne komisije ali delavskih odborov, kakor je to obstojalo do prevrata. Volitev zastopnikov v bolniško blagajno.

In še več točk, s katerimi se je uže pečala zaupniška konferenca dne 20. avgusta m. l. v Ljubljani, katero so sklicali ljubljanski železničarski zaupniki v železničarskem domu, Turjaški trg št. 2.

Konferenca je vsa ta vprašanja razmotrivala in izjavila bojstven, da se bo podržavljenje izvršilo na škodo železničarjev. Vsled tega se je tudi akcijski odbor izpopolnil že s sledečimi železničarji: Ivan Makuc, Jak. Sojer, Gab. Furlan, Fr. Salomon; za Maribor: Mohorko, Fr. Postrak, Lorgar, J. Nachtingal; za Hrvaško prog: Blažek in Kornfeld.

Konferenca je na zaključku sprejela sledečo resolucijo:

Resolucija sprejeta na sestanku v Ljubljani dne 2. februarja 1923 od zastopnikov vseh južnih železničarjev.

Gospod generalni ravnatelj!

Ker je stopilo podržavljenje juž. ž. v aktuelen stadij, prosim podpisani akcijski komite v imenu vseh uslužbencev in delavcev, aktivnih in upokojenih, da se generalno ravnateljstvo, z ozirom na vestno službovanje celokupnega osebja, ki je bilo vedno v korist družbe, energično zavzame za vse svoje uslužbence in delavce aktivne in upokojene, da ne bodo v slučaju podržavljenja gmotno ali moralno oškodovani.

Akcijiski odbor prosim, da bi se vpoštevale naslednje točke:

1. Vse pravice, katere osebje že ima, ali jih bo do trenutka podržavljenja uprave še zadobilo, ne oziraje se ali izvirajo te pravice iz službenega reda, pragmatike ali specijelnih pogodb naj se mu zajamčijo.

2. Vse pravice, katere imajo aktivni in upokojeni uslužbenci in delavci in njih svoji do pokojninskih zavodov in provizijskega zavoda naj se v polni meri zasigurajo.

3. Tudi pravica miloščinarijev in rentnerjev morajo biti zajamčene.

4. Uslužbenci in delavci, kateri nimajo pravice do pokojnine, oziroma provizije, naj dobijo miloščino kot je bilo dosedaj uzuelno pri južni železnici.

5. Personal ostane v principu na svojih službenih mestih. Premestitve iz službenih ozirav v območju dosedanjih prog južne železnice se morajo vršiti po istih principih, ko do sedaj. Premestitve k drugim program se izvršijo le s pristankom prizadetih.

6. Vse škode, s katerimi je bilo osebje prizadeto, od preobrata sem, naj se povrnejo s tem, da dobi osebje vse pravice nazaj in to še pred podržavljenjem.

Končno prosim podpisani odbor, da se ga blagovoli pravočasno obvestiti o vseh ukrepih, tičočih se personala ob priliki podržavljenja.

Akcijiski odbor juž. žel.

črtu dobro pripravimo, da vsak napad sistematično in vstrajno pripravljamo. Brzina in odločnost akcije mora odgovarjati rezultatom točne študije stvarnega položaja in okolnosti, z ozirom na naše in sovražnikove moči. Kakor na bojnem polju, tako se mora tudi v razrednem boju znati ne samo napadati, ampak tudi v redu se umikati. Pri napadu kakor tudi pri umiku je treba imeti vedno pred očmi eno: imeti točen pregled cele politične situacije in pa ohraniti si moramo na vsak način simpatijo množic.

§ 3. Neposredna akcija.

10. Podlaga strokovne taktike je neposredna (direktna) akcija proletarskih množic in njenih organizacij proti kapitalu. Uspehi delavstva so taki, kot je pritisk množic, ki vodijo nepomirljiv razredni boj. To se pravi: čim večji, čim nepremagljiv je pritisk množic, toliko večji, toliko trajnejši bodo uspehi. Čim mnogoštevilnejše so delavske množice, ki so organizirane, tim večjo

cipu strok. Izkušnje so tudi delavskim masam pokazale, da njihovo bojno moč ovira dejstvo, da delavstvo enega obrata pripada raznim organizacijam posameznih strok. Razvoj kapitalizma, naraščanje kapitalističnih, delodajalskih organizacij in njihovo grupiranje po industrijskih strokah, kakor tudi njihovo centraliziranje, goni tudi proletarijat, da pusti obliko strokovnih zvez in da vstvarja industrijske zveze.

15. Kak je osnovni princip industrijske zveze? Zelo priprosto: Vsi delavci in nameščenci enega podjetja morajo biti člani ene zveze. Eno podjetje — ena strokovna organizacija — ena zveza.

Ta princip je bil sprejet že na kongresu ujedinjenja 1919 leta, in delalo se je na tem, da se naše organizacije v tem pravcu reorganizirajo. Dobro izkušnje, katere je imel jugoslovanski proletarijat v tem pravcu, nas silijo, da naše neodvisne strokovne organizacije najhitreje pregrupiramo v industrijske zveze. (Dalje prihodnjič.)

Železničarji.

Ljubljana. V četrtek, 8. t. m. se vrši v dvorani Mestnega doma protestni železničarski shod. Dnevni red je: Draginja in položaj železničarjev in zakon o zaščiti delavcev.

Gornja Radgona-Ljutomer. Železničarji te proge so se jeli zanimati za »Neodvisno Strok. Žel. Org.« Naročajo si tudi »Strokovno Borbo«. Dobro bi bilo, da bi si še osnovali podružnico.

Jesenice (kurilnice drž. žel.). Naj izve javnot, kakšnega upravitelja ima kurilnica državne železnice na Jesenicah. Državi je koristen, kakor sraka. Samopašec je velk. Dne 22. na 23. januarja t. l. je izbruhnil požar v kurilnici. Uničil je ono ključavničarsko poslopje, v katerem so se nahajali najvažnejši deli strojev. Škoda znaša najmanj poldrug milijon kron. Kriva je malomarnost in brezbržnost upravitelja, ki nima nobene gasilske cevi. Leta 1919 pa je bilo še vse gasilsko orodje na svojem mestu. Sicer, kdo ve, ali bi ta upravitelj sploh pustil gasiti, če bi tudi bilo še gasilsko orodje. Kajti zgodilo se je, da je tiste delavce-premogarje, ki so imeli nočno službo in so prvi prihiteli na pomoč in rešili cirkularno žago in skladišče, v katerem je vrednosti več milijonov kron in tako omejili požar, zmerjal. Vsled požara sta zaostala dva stroja za opremiti s premogom, vendar radi tega ni bilo nobenih zamud vlakov. Ko se je to javilo na drugi dan upravitelju, je govoril: »hudiči so ga markirali okrog ognja, da jim ni bilo treba delati.« Gasit so prihiteli vsi jeseniški gasilci, tudi načelnik postaje je bil navzoč, le naš upravitelj ni prišel, ako-

pravno je njegovo stanovanje tik postaje. Umevno je, da ta človek delavcev videti ne more, posebno sedaj, ko ga peče kosmata vest. S pestjo žuga delavcem, posebno premogarjem: »Proklete barabe, tako vam bom pomagal, da vam bodo kosti pokale. Boste videli, kdo sem jaz. Prokleti cigani, samo gobce imate dobre.« Mi pa rečemo: »Cigani nismo, čeprav smo raztrgani. Ker pri sedanjih plači ne moremo biti drugače oblečeni. Tudi barabe nismo, nego delavci. Soditi po delovodju in njegovih izrazih je on bolj podoben barabi. In čeprav ga nekateri osebe prikrivajo s svojim plaščem, v škodo države celo, mu bomo pa plašč mi iztrgali. To povemo za danes. Prihodnjic pa ga potipljemo nekoliko fopjele.

Delavstvo kurilnice Jesenice.

Logatec. Železničarski shod se je vršil 2. februarja 1923 pri mnogoštevilni udeležbi. Razpravljalo se je tudi o čudnem razmerju, ki vlada pri upravi južne železnice. Železničarji Logatca in vseh tistih postaj, ki so bile pod okupacijo Italije, so plačali za provizijski sklad italijanski upravi južne železnice. Ko so ti kraji in postaje pripadli k Jugoslaviji, uprava južne železnice v Ljubljani ni od italijanske železničarske uprave zahtevala teh zneskov, nego jih je zopet iztirjala od delavcev. Zato vprašajo železničarji teh krajev upravo južne žel. v Ljubljani, ali je ona voljna vrniti dvakrat plačano vsoto v provizijski sklad.

Poljčane. Tu se vrši železničarski shod 11. februarja 1923 ob 9. uri dopoldne. Referent bo iz Ljubljane.

Rudarji.

Odločna manifestacija kočevskega proletarijata proti ukinitvi 8urnega delavnika.

Dne 5. t. m. se je vršil v dvorani pri »Stari pošti« protestni shod proti ukinitvi 8urnega delavnika. Kočevski proletarijat brez razlike narodnosti je napolnil do zadnjega kotička dvorano, »Stare pošte«.

Predsednik **Kužnik** poda besedo sodruhu **Kovaču**, ki izvaja s kakimi težkimi boji si je priboril proletarijat Jugoslavije minimalno pravo 8urnega delavnika, povdarja, da je ukinitve 8urnega dela nesreča za proletarijat, ki rodi brezposelnost in medsebojno konkurenco delavskih pogojev, kar ima za posledico padanje mezd. Odločno kritizira ravnanje rudarskega glavarstva, ki ne razpiše kakor to predpisuje zakon o zaščiti delavstva volitve zaupnikov. Zastopnik vlade opozarja sodruga **Kovača**, da njegova kritika ni dovoljena in da bo prisiljen razpustiti zborovanje. Sodrug **Kovač** utemeljuje svojo kritiko in poziva navzoče, da se vsi organizirajo v nezavisnih strokovnih organizacijah. (Govorniku burno aplavdirajo.)

Sodrug **Stefanovič** govori najpreje v slovenskem, nemškem in srbohrvatskem jeziku o zgodovinskem razvoju razredne borbe in povdarja, da je potrebno, da se celokupni proletarijat brez razlike udruži v mogočno enotno fronto proti kapitalu. Narodnost za nas ni važno vprašanje pač pa želodec, tu di kapitalist ne vprašuje kadar ožema delavske žulje svojega zaveznika kake narodnosti je. (Navzoči Nemci burno pritrujejo.) Potrebne so močne organizacije na strokovnem polju, ki naj vodijo trezno, zdravo ali energično strokovno politiko. S kričaji mora masa sama obračunati, ker to so agenti provokaterji kapitalizma. Konča govor: **Živela trezna ali energična strokovna politika v mogočnih nezavisnih strokovnih organizacijah.**

Sodrug **Baloh** poroča o stavki v Brodu, Subotici, Zemunu in pozdravlja francoski in nemški proletarijat v Poruhrju. Pozivlja člane, da je njihova

dolžnost ne samo, da so organizirani, temveč da tudi delajo kot apostoli, da se ostali proletarijat organizira in spolnuje svoje proletarske dolžnosti. (Govorniku burno odobravajo.)

Holmec v Mežiški dolini.

V nedeljo 4. II. se je vršil pri nas občni zbor Zveze rudarskih delavcev za Slovenijo, na katerem sta poročala s. Salomon iz Trbovelj in s. Hlebec iz Ljubljane. Na občnem zboru so bili vsi delavci in delavke našega rudnika. Izvoljeni so bili v odbor sledeči sodrugi: **Kos Ivan, Medvešek Albin, Matvoz Jakob, Večko Andrej, Gostinčnik Mihl, Abšner Jožefa.**

Pri nas doslej še nismo volili delavske zaupnike po zakonu o zaščiti delavcev, na občnem zboru pa smo postavili volilni odbor, ki ima volitve v najkrajšem času izvesti. V odbor so izvoljeni: ss. **Vrečko Anton, Božič Simon, Sajler Florijan in Abšner Franc.**

Naša organizacija je trn v peti mnogim zaslepljencem Bernotovega kova, ki so se tako daleč spozabili, da so nas celo pri politični oblasti tožili, da smo protidržavni element, da naša organizacija nima pravil, da smo boljševiki in druge take strašne marnje in laži. Mislim pa, da bodo tudi ti zaslepljeni sodrugi prav kmalu prišli do spoznanja in nagnali tudi iz Črne in Mežice krive preroke.

Kako nas goljufa podjetnik pri plačah in o metodah inž. Lubojackega, vam bomo prihodnjic poročali, da ne bo za danes preveč.

Trbovlje. Stavbena, gostilniška, kavarjniška in mesarska zadruga »Rudarski dom« v Trbovljah sklicuje dne 25. marca t. l. v gostilni Pravidč ob 9. uri zjutraj redni občni zbor z sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo tajnika, blagajnika in revizorjev.
2. Sprememba pravil.
3. Razno.

Vse člane zadruge se prosi, da se občnega zbora gotovo udeležijo.

Načelstvo.

Ker se množijo pritožbe, da člani neodvisnih organizacij ne dobivajo redno »Strokovne Borbe« prosimo vse sodruge, da nam takoj javijo v nefrankiranem pismu ali pa po svojem zaupniku, če lista ne dobijo.

Mednarodni pregled.

Internacionalno delavsko gibanje je tudi pretekli teden stalo pod vtisom zasedbe Ruhrskega ozemlja, kjer se delavstvo francosko kakor tudi nemško hrabro bori za svoje proletarske pravice in obsoja zasedbo, ki lahko postane povod za novo svetovno klanje.

R. S. I. je amsterdamski in II. internacionalni poslala dopis, v katerem opozarja na pretečo nevarnost, da fašizem v Italiji uniči razredno zavedno proletarsko gibanje in predlaga, da se zastopniki vseh internacional sestanejo v svrhu dogovora, kako bi bilo mogoče pretečo mednarodno nevarnost fašizma zatreti. Opozarja tudi vse organizacije, da se z vsemi sredstvi borijo zoper razširjajoči se fašizem.

Skupen manifest Rdeče Strokovne internacionale in komunistične internacionale. Imenovani internacionali sta izdali proletarijatu celega sveta skupen manifest, v katerem opozarjati proletarijat posebno na ofanzivo kapitala, ter na pretečo nevarnost novih vojn. Samo z druženjem vseh proletarskih sil bo mogoče uspešno odbijati navale kapitalistične ofenzive. Radi tega pozivljati obe internacionali, da se čim preje stvari enotna proletarska fronta. Vstvarjanje enotne proletarske fronte pa ovirajo voditelji reformističnih strokovnih organizacij in pa voditelji socialno-demokratskih strank. Ti voditelji se raje družijo z buržuazijo, kar so pokazali jasno na mirovnem kongresu v Haagu, kjer so z buržuaznimi pacifisti sklenili zvezo, a odklonili komuniste. Reformisti stremijo za tem, da izključijo iz strokovnih organizacij komuniste in s tem povzročijo razkol. Tako početje reformistov mora delavstvo preprečiti in s primernimi sredstvi delati na to, da delavski zaupniki in zastopniki delavskega razreda pridejo na krmilo države. Boj revolucionarnega proletarijata v kolonijah obe internacionali pozdravljata. Manifest zaključuje: Proč z ofanzivo kapitala! Živela enotna fronta proletarskega razreda! Živela delavska vlada!

Anarho-Sindikalisti sklicujejo v Berlin svojo konferenco, katere se pa zastopniki Rdeče Strokovne Internacionalne ne udeležijo, ker je namen Anarho-Sindikalistov, da revolucionarno strokovno gibanje evropskega proletarijata cepijo. Kongres Rdeče Strokovne Internacionalne je prepričan, da bodo vse resnično revolucionarne strokovne organizacije, ki imajo pošteno voljo, zru-

šiti buržuazno vlado in vpostaviti vlado dela, pristopile h Rdeči strokovni internacionali skupno z njihovimi voditelji, če bodo oni tudi zato, pa tudi brez njih, če bi delali združenju kake zapreke.

Nizozemsko delavsko tajništvo je odklonilo svoje sodelovanje pri vstvarjanju nove strokovne internacionalne in izjavilo, da se smatra provizorično priključeno Rdeči Strokovni Internacionali v Moskvi in da bo na III. kongresu definitivno vstopilo v RSI. Ravnotako se tudi

Zveza španskih strokovnih organizacij ne bo udeležila berlinske anarho-sindikalistične konference in želi prijateljskih stikov z RSI.

Sklepe II. kongresa RSI so odobrile že Zveze strokovnih organizacij v Nemčiji, Franciji, Španiji in na Angleškem. Z vsa vnmemo se dela na to, da se sklepi kongresa RSI sprovedejo v delo in posebno v tem se RSI razlikuje od Amsterdamske internacionalne, ki svoje sklepe lepo hrani za arhivo, ne gane se pa, da bi sklepe sprovedla tudi v delo.

Ofenziva kapitala divja tudi v Franciji. V tekstilni industriji Diederich je prišlo do stavke, ki traja že 6 tednov. Štrajka nekaj nad 1200 delavcev. Kmetje iz okolice nosijo štrajkujočim živila, ki so organizirali skupno kuhinjo. Vlada je poslala 40 orožnikov »da napravijo red«. Delodajalci Nantesa nameravajo znižati plače za 5 odstotkov. Francoska vlada je uvedla davek na delo, ki bo znašal skoraj 30 odstotkov zaslužka. Davka prosti so zaslužki do 7000 frankov letno. Proti ofenzivi kapitala vstvarja francoski proletarijat enotno fronto proletarijata. Razredno zavedni proletarijat se je že zvezal z krščanskimi delavci, reformisti (soc. dem.) še niso odgovorili.

V Italiji so odpustili 14.000 železničarjev in pravijo, da bodo na ta način 50 milijonov lir letno prihranili. Odpustili so v prvi vrsti komuniste in socialiste. Pod pritiskom fašistov so železničarji sprejeli 9-urni delavnik. V tržaški bolnici je s 1. I. 1923 vpeljan 11-urni delavnik. Fašisti in reformisti (soc. dem. Turatti) so se združili in sedaj skupno nastopajo proti komunistom. Rezultat tega so bile obširne aretacije komunističnih strokovnih funkcionarjev. Brezposelnost vsled omejitve državnih in privatnih obratov hudo narašča. Mussolini hoče 20.000 brezposelnih s silo izseliti v Brazilijo.

Razno.

Na Ogrskem so znižali cene premožnosti za 5—10 odstotkov, četudi so morali obenem povišati plače delavstvu za 35 odstotkov.

Iz Rusije so pričeli izvažati žito. Doslej so ga izvozili 320.000 ton v Nemčijo. To je jasen znak, da se gospodarstvo sovjetske Rusije konsolidira.

Kako je razdeljeno bogastvo Avstralije. Statističen urad avstralske vlade je sestavil statistiko o privatnem premoženju v Avstraliji, in objavil sledeči rezultat (statistika se tiče samo odraslega prebivalstva):

359.724 oseb je brez premoženja,	
925.461 " ima vsaka popreč.	150 dol.
314.514 " " " "	800 "
374.108 " " " "	2.500 "
203.125 " " " "	13.035 "
13.718 " " " "	92.465 "
997 " " " "	338.575 "
466 " " " "	988.465 "

Iz te statistike je razvidno, da 4 odstotki prebivalstva posedujejo 60 odstotkov avstralskega premoženja. Ostalih 96 odstotkov prebivalstva pa ima samo 40 odstotkov.

Radovedni smo, kako bi izgledala taka statistika, če bi jo sestavili pri nas v SHS.

Za dostojanstvo človeka. Ena najogavnejših pojavov kapitalistične družbe je prostitucija. Upeljava javnih hiš, kjer se prodaja človeško meso, uspeva lahko tam, kjer je neenakost. Brezdeljen in rejen človek išče za denar, da ugodí svoji pohoti človeka — ženske, ki jo siromaštvo in glad in njegovi spremljevalci vedejo v javne hiše, da

se prodaja. Francoski militarizem, kot opora buržuazije, opetovano zahteva, naj se v zasedenih krajih Nemčije nasilno ustanovijo javne hiše. V državnem zboru nemškem je bilo sklenjeno, da zoper to zahtevo francoskega militarizma izda protest in da se očuva mladež Porenja pred moralčno nevarnostjo. — Da bo torej francosko oficirstvo imelo svojo zabavo v »trudapolnem« poklicu pri zasedbi nemških pokrajin, treba ponižati človeka — žensko in človeka — moža na nižjo stopnjo od živali.

Naj govore številke o koristi osemurnega dela.

Kakor poročila internacionalna Federacija transportnih delavcev, se je zgodilo v letu 1918, torej pred upeljavo osemurnega delavnika na francoskih železnicah 379 nesreč. Pri tem je bilo mrtvih 349 oseb, a ranjenih 1437 oseb. — V letu 1921, po upeljavi osemurnega delavnika, se je dogodilo 72 nesreč, kjer je bilo mrtvih 173 oseb, a ranjenih 656.

To poročilo jasno dokazuje, koliko koristi človeštvu osemurni delavnik in kakšno varnost nudi prometu. Razume se, da ta fakt ne bodo uvaževali kapitalisti, ki jim je malo mar človeških življenj. Polnenje žepov je njih glavna naloga in stremljenje, zato bodo še naprej rovali zoper 8-urni delavnik.

Uredništvo in upravništvo v Ljubljani, Turjaški trg 2./II. Posamezna številka 1 dinar. Mesečna naročnina 4 dinarje.

Listnica upravnistva.

Ker moramo list redno po izidu vsake številke plačati, prosimo vse organizacije, da nam pošlejo čimprej obračune za mesec januar.